

§ 18

Helsingfors stads grundskolors kommunala precisering i läroplanen

HEL 2020-010173 T 12 00 01

Beslut

Fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion beslutade att godkänna i enlighet med bilaga 1 de kommunala preciseringarna i Helsingfors stads svenskspråkiga grundskolors läroplan gällande bedömning av elevens lärande och kunnande samt synliggörande av lärandet (kapitel 4.2.1).

Skolorna lägger till stadens gemensamma texter i den egna skolans läroplan och kompletterar den med nödvändiga skolvisa preciseringar. De svenska grundskolorna kommer ännu under detta år att utvärdera den gemensamma bedömningsmodell som utarbetades år 2018. Utifrån utvärderingen utarbetas gemensamma preciseringar för de svenska grundskolorna samt vid behov specifika skolvisa preciseringar.

De nya delarna i läroplanen tas i bruk omedelbart.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kapitel 6 - Bedömning_lokal läroplan
- 2 Sammanfattning av hörande angående bedömning 10.9_PDFa2b

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Utbildningsstyrelsen gav 10.2.2020 en föreskrift om ändringar och kompletteringar i kapitel 6, Bedömning av lärande, i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. De nationella grunderna

15.09.2020

tas i bruk i sin helhet i den lokala läroplanen. Utbildningsstyrelsen har även fattat beslut om vilka preciseringar som ska göras i den lokala läroplanen.

Målet med de nationella ändringarna och kompletteringarna är att för-
enhetliga bedömningen av lärande på nationell nivå, öka jämlikheten
vid bedömningen och minska på tolkningsmöjligheterna. Dessutom har
syftet varit att främja bedömningskulturen i skolorna så att den blir me-
ra systematisk och öppen. Elevers delaktighet och samarbetet mellan
hem och skola har också betonats.

Slutbedömningen kommer att förtydligas. Utbildningsstyrelsen utarbe-
tar före utgången av år 2020 nya nationella bedömningskriterier för
vitsorden 5, 7, 8 och 9 vid slutbedömningen. Genom att på nationell ni-
vå förtydliga slutbedömningens tidpunkt och vad slutvitsorden baserar
sig på kan skillnaderna mellan kommunerna och skolorna minskas. De
nya kriterierna vid slutbedömningen tas i bruk läsåret 2021-2022.

Preciseringar i den kommunala läroplanen

I Helsingfors kommunala läroplan har preciseringar gjorts i följande de-
lar av bedömningskapitlet:

- bedömningskulturen i Helsingfors grundskolor
- samarbete med vårdnadshavare
- studiegången
- slutbedömningen för elever inom särskilt stöd
- bedömningen av valfria ämnen i slutbedömningen
- verbal bedömning och sifferbedömning i betygen
- avlägga särskild examen

Dessutom har det i Helsingfors kommunala läroplan gjorts ett tillägg i
kapitlet om lärmiljöer och arbetssätt under rubriken 4.2.1. Att synliggöra
lärandet.

I beredningen föreslås det att eleverna i åk 1-3 i Helsingfors grundsko-
lor får verbala betyg. Bedömningen av uppförandet ges i enlighet med
Utbildningsstyrelsens direktiv som en bilaga till det verbala betyget.
Eleverna i de svenska grundskolorna i Helsingfors har tidigare fått ver-
bala betyg fram till åk 6. Staden följer nu de nya nationella anvisningar-
na enligt vilka eleverna ska få vitsordsbetyg senast i åk 4. Eleverna i åk
4-7 får därmed sifferbetyg.

De svenska skolorna har gett elever i åk 1-6 ett läsårsbetyg medan mellanbedömningen har skett i form av ett lärandesamtal. Elever i åk 7-9 har fått ett mellanbetyg samt deltagit i lärandesamtal där lärandet, framstegen och bedömningen diskuterats. I beredningen föreslås det nu att skolan ska ge elever i åk 1-7 ett läsårsbetyg, men lämnar det öppet huruvida man i skolvisa läroplaner kan precisera att elever får mellanbetyg. Det föreslås att elever i åk 8-9 får åtminstone ett mellanbetyg. Helsingfors svenska grundskolor kommer ännu detta år att ta ställning till eventuella gemensamma riktlinjer gällande mellanbetyg. En elev som avslutar grundskolan får ett avgångsbetyg.

Det lärandesamtal som de svenska skolornas elever hållit sedan år 2018 och som vårdnadshavarna bjudits in till skrivs nu in i den kommunala läroplanen och kommer att förverkligas i alla Helsingfors stads grundskolor. Tillsammans kommer de svenska grundskolorna att utvärdera om eleven och vårdnadshavarna under läsåret får tillräckligt med information om elevens lärande och kunnande. Utifrån utvärderingen görs preciseringar i de svenska grundskolornas gemensamma läroplanstexter eller i de egna skolornas läroplaner. Som grund för utvärderingen kommer bland annat de höranden som gjorts bland elever, vårdnadshavare och lärare att användas.

Den grundläggande utbildningens lärokurs eller en del av den kan avläggas genom en sådan särskild examen som avses i lagen och förordningen om grundläggande utbildning. Utbildningsanordnaren fattar beslut om tidpunkt och former för särskild examen. Enligt Helsingfors stads grundskolors läroplansförslag anordnas tillfälle för särskild examen i regel en gång per läsår och då i slutet av vårterminen. Av vägnande skäl kan examenstillfället även anordnas vid annan tidpunkt. Vårdnadshavare kommer på förhand överens med skolan om hurdana prov på kunnande som bedömningen baserar sig på.

I den kommunala läroplanens kapitel om lärmiljöer och arbetssätt har ett kompletterande stycke gällande synliggörande av elevens lärande lagts till. Med tanke på elevens lärande är det viktigt att målen för lärandet och framstegen synliggörs. Portfolio är ett av verktygen för att synliggöra elevens lärande, där eleven kan dokumentera sitt eget lärande och sina framsteg. Även vårdnadshavare kan genom portfolion ta del av målen för lärandet samt elevens framsteg och kunnande.

De kommunala läroplansförändringarna och tilläggen är gemensamma för den svenskspråkiga och den finskspråkiga grundläggande utbildningen. De finskspråkiga kommunvisa läroplanstilläggen godkänns av fostrans- och utbildningsnämndens finska sektion.

Utarbetande av och delaktighet i den kommunala läroplansprocessen

Helsingfors stads gemensamma kommunala läroplanstexter har utarbetats utifrån de nationella grunderna för läroplanen. En tvåspråkig arbetsgrupp bestående av rektor- och lärarrepresentanter, lärarfackets representant, sakkunniga och chefer har ansvarat för utarbetning av den kommunala läroplanstexten. De gemensamma kommunala delarna gäller både den svenska och den finska grundläggande utbildningen. Förändringarna och preciseringarna av bedömningen av elevens lärande har behandlats med rektorerna våren 2020.

Gällande de kommunala preciseringarna i läroplanen hördes lärare, elevkårer, rektorer och vårdnadshavare genom digitala enkäter. Vårdnadshavarna besvarade sin enkät enskilt medan elever och lärare besvarade sina enkäter via elev- respektive lärarrepresentanter. Sammanlagt 229 vårdnadshavare svarade på enkäten. Elevenkäterna genomfördes på lite olika sätt på enheterna. I vissa enheter har flera elevgrupper besvarat enkäten, i andra har en utsedd elevgrupp besvarat den. Sammanlagt har 64 elevsvar samlats in. Lärarna har besvarat enkäten enhetsvis, d v s ett svar har beaktats per enhet. Lärarenkäten besvarades av 13 grupper.

Eftersom de svenskspråkiga grundskolorna följt en bedömningsmodell som nu motsvarar de nya preciseringarna i den kommunala läroplanen kunde frågorna ställas även om upplevda erfarenheter. Eleverna var överlag nöjda med hur bedömningen fungerar i skolan och upplevde den som rättvis. Flera kommentarer angående läroplanstexten gällde tidigareläggningen av utdelning av siffervitsord. En del ifrågasatte förändringen medan andra såg det som en positiv förändring. I enkäten framkom att eleverna vill ha en kontinuerlig och konstruktiv respons gällande sitt kunnande. Vissa frågeställningar till slutbedömningen och hur slutvitsordet formas kom även upp i enkäten.

Lärarna och rektorerna var också överlag nöjda med hur bedömningen fungerar i de svenskspråkiga skolorna. Fem av 13 enheter tyckte att den gemensamma bedömningsmodellen har varit till nytta i lärarens arbete, medan sex enheter hade svårt att ta ställning till frågan. I kommentarer efterlystes dock gemensamma riktlinjer, matriser och kriterier. Även lärarna funderade på frågor kring slutbedömningen.

Nästan tre fjärdedelar av eleverna svarade att de diskuterar sina lärandemål kontinuerligt under läsåret. Så gott som alla elever upplevde att de känner till grunderna för bedömningen och nästan tre fjärdedelar gör detta ganska bra eller mycket bra. Eleverna gav sina lärandesamtal vitsordet 8,13 då frågan var hur samtalen hjälper dem att tänka på vad

och hur de lärt sig och uppnått sina mål. Ungefär 75 % av eleverna upplever att de använder mycket eller ganska mycket portfolio som stöd för sitt lärande.

Lärarnas svar gällande användningen av portfoliolärandet är i linje med elevernas svar. Även lärarna har sett nyttan med lärandesamtalen och ger dessa vitsordet 7,92. Tre fjärdedelar av vårdnadshavarna upplever att lärandesamtalen varit givande samt gett en bild över hur barnets lärande framskridit och hur målen uppnåtts. I bilagan 2 finns en sammanfattning på enkätsvaren.

Under höstterminen 2020 görs de skolvisa preciseringarna i den kommunala läroplanen enligt de givna direktiven. Lärarna kommer också att erbjudas fortbildning i bedömning av lärandet.

De kommunala betygen kommer att utarbetas under hösten 2020. Betygen kommer som skild beredning till fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion.

Sammanfattning

De kommunala preciseringarna i Helsingfors stads grundskolors läroplan gör bedömningen i stadens grundskolor mer enhetlig och jämlik. Preciseringarna är i enlighet med de svenska skolornas utveckling och gör det möjligt att fortsätta med den bedömningsmodell som utarbetats år 2018. Samtidigt ger de skolvisa preciseringarna möjlighet för skolorna att enskilt eller gemensamt utvärdera och utveckla bedömningskulturen och -praxisen.

Bedömning av hur det påverkar barnen

De gemensamma kommunala preciseringarna i Helsingfors stads grundskolors läroplan betonar elevens delaktighet och individuella lärtig genom individuella lärandemål, lärandesamtal, synliggörande av lärandet genom portfoliolärandet, konstruktiv handledning och vårdnadshavarnas delaktighet. Genom dessa gemensamma riktlinjer kan vi bättre säkerställa en jämlik och högkvalitativ bedömningskultur som stöder eleverna i det livslånga lärandet.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Agneta Lundmark, pedagogiskt sakkunnig, telefon: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 51300
00099 HELSINGFORS STAD
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Besöksadress
Töysäгатan 2 D
Helsingfors 51

Telefon
+358 9 310 8600
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI2922661800003009
Moms nr
FI02012566

15.09.2020

Ärende/5

-
- 1 Kapitel 6 - Bedömning_lokal läroplan
 - 2 Sammanfattning av hörande angående bedömning 10.9_PDFa2b

Sökande av ändring

Omprövning, fostrans- och utbildningsnämnden